

Η Βιβλιοθήκη αλλάζει όψη! Μελέτη αναβάθμισης

Σύλβια Κερεσσετζή, Αρχιτέκτονας, PhD

Μάνος Καρδάσης, Ηλεκτρονικός μηχανικός, MSc.

Η λειτουργία της ΤτΕ είναι συνυφασμένη με τη λειτουργία της βιβλιοθήκης της. Ταυτόχρονα με την ίδρυσή της το 1928, ιδρύθηκε και η Βιβλιοθήκη, συστεγαζόμενη αρχικά στο παράρτημα της οδού Κοραή και αργότερα στην οικία Σημαντήρα στην οδό Πανεπιστημίου 26. Στον αρχιτεκτονικό διαγωνισμό του 1933 για τη μελέτη ανέγερσης του νέου καταστήματος, είχε προβλεφτεί στο κτιριολογικό πρόγραμμα η δημιουργία χώρου βιβλιοθήκης με αίθουσα αναγνωστηρίου και χώρους αποθήκευσης συνολικής επιφανείας τουλάχιστον 500 τμ. Όταν πλέον κατασκευάστηκε το νέο κτίριο στην οδό Πανεπιστημίου 21 το 1938, η Βιβλιοθήκη στεγάστηκε στον τρίτο όροφο όπου λειτουργεί μέχρι και σήμερα.

Η Βιβλιοθήκη είναι ένας από τους πιο χαρακτηριστικούς και επιβλητικούς χώρους στο κτίριο του Κεντρικού Καταστήματος. Διαθέτει μία **ενιαία αίθουσα αναγνωστηρίου**, μεγάλου ύψους με ισχυρή ταυτότητα και προβολή, και **τέσσερα βιβλιοστάσια** που επικοινωνούν με αυτήν με μεγάλα ανοίγματα.

Ο κεντρικός χώρος είναι επιμήκης και φωτεινός από τις δύο στενές πλευρές. Επιμερίζεται στις δύο συμμετρικές περιοχές ορθογώνιας κάτοψης και τον τετράγωνο χώρο του πάγκου δανεισμού και των προσβάσεων. Αυτή η τυπολογική συγκρότηση αποκαλύπτεται εξαιρετικά από τη διαδοκίδωση της οροφής και τους 4 πτυχωτούς πεσσούς.

Τα δύο διακοσμημένα υαλοστάσια που ανοίγονται στα δύο πλευρικά αίθρια δημιουργούν έναν διαμήκη άξονα φωτός.

Εγκάρσια σε αυτόν τον άξονα οργανώνονται οι υπερυψωμένες προσβάσεις στη βιβλιοθήκη με δύο συμμετρικές εισόδους, δύο υψηλές δίφυλλες διακοσμημένες υαλόθυρες, που επικοινωνούν το χώρο μέσω συμμετρικών προθαλάμων με τους διαδρόμους του τρίτου ορόφου.

Τα τέσσερα βιβλιοστάσια εντείνουν τη συμμετρική οργάνωση του κεντρικού χώρου και τις πολλαπλές αξονικότητές του. Επικοινωνούν με αυτόν με μεγάλα ανοίγματα. Φωτίζονται αποκλειστικά από τον κεντρικό χώρο στον οποίο και αναφέρονται σαν τέσσερις μεγάλες κόγχες.

Ο κεντρικός χώρος, ο διαμήκης άξονας του φωτός, ο εγκάρσιος άξονας των προσβάσεων, καθώς και οι τέσσερις συμμετρικοί κλειστοί χώροι των βιβλιοστασίων, συνιστούν τα δομικά τυπολογικά στοιχεία της πρώτης ενότητας.

Η Βιβλιοθήκη εν έτει 2018 ατενίζει το μέλλον και τις νέες προκλήσεις και απαντά θετικά. Ανταποκρινόμενη στις νέες ανάγκες της ψηφιακής εποχής, μελετά το **σχεδιασμό της αναβάθμισης των χώρων, της επίπλωσης και του εξοπλισμού** της με νέες εγκαταστάσεις.

Ημερίδα: 90 χρόνια Βιβλιοθήκη της Τράπεζας της Ελλάδος: ιστορική αναφορά και μελλοντικές προκλήσεις, 18-1-2018

17_Σύλβια Κερεσσετζή, Μάνος Καρδάσης

Τα βασικά κριτήρια που λήφθηκαν υπόψη στον επανασχεδιασμό των χώρων είναι:

Α) ο εκσυγχρονισμός και η λειτουργική αναβάθμιση των υφιστάμενων υπηρεσιών με τη συστηματική οργάνωση του χώρου για την ορθολογικότερη και αποδοτικότερη χρήση του.

Β) η ανάδειξη του τυπολογικού και μορφολογικού ύφους του κεντρικού χώρου και των τεσσάρων βιβλιοστασιών με την ενίσχυση των χαρακτηριστικών τους που είναι ο διαμήκης άξονας του φωτός, εγκάρσιος άξονας των προσβάσεων και ο κεντρικός χώρος του πάγκου δανεισμού και των προσβάσεων.

Γ) η αναστρεψιμότητα των κατασκευών και η διατήρηση και προβολή των στοιχείων που συγκροτούν το χαρακτήρα και την ατμόσφαιρα των κεντρικών χώρων.

Στο νέο σχεδιασμό **η αίθουσα του αναγνωστηρίου οργανώνεται σε τρεις περιοχές**: μία κεντρική και δύο συμμετρικές εκατέρωθεν αυτής. Ο κινητός και σταθερός εξοπλισμός τοποθετείται έτσι ώστε να αναδεικνύεται αυτή η αόρατη δομή. Εδώ οργανώνεται η πρόσβαση, ο δανεισμός και η έκθεση των περιοδικών. Εναλλακτικά, ο χώρος αυτός θα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για παρουσιάσεις, προβολές, ομιλίες και εκδηλώσεις με συμμετοχή 50 περίπου ατόμων. Αυτό επιτυγχάνεται με την μετακίνηση της επίπλωσης κοντά στο έπιπλο δανεισμού και την τοποθέτηση μεταφερόμενων καθισμάτων.

Οι δύο συμμετρικές περιοχές εκατέρωθεν του κεντρικού χώρου διατίθενται κυρίως για ανάγνωση, τα reference books και την πρόσβαση στα τέσσερα βιβλιοστάσια. Μπροστά στα δύο μεγάλα διακοσμημένα υαλοστάσια της αίθουσας τοποθετούνται δύο επιμήκη τραπεζία ανάγνωσης που τονίζουν τον άξονα αυτών των δύο χώρων.

Τα βιβλιοστάσια αυξάνουν τη χωρητικότητά τους με τη μελέτη της βέλτιστης διαχείρισης των χώρων και τη δημιουργία πυκνών βιβλιοστασιών σε δύο στάθμες.

Η πρόσβαση γίνεται από την είσοδο προς την πλευρά του κεντρικού κλιμακοστασίου, συμμετρική της σημερινής εισόδου, έτσι ώστε ο επισκέπτης εισερχόμενος στο κτίριο από την κεντρική είσοδο της οδού Πανεπιστημίου να έχει την ευκαιρία να χρησιμοποιήσει το ιστορικό κλιμακοστάσιο του κτιρίου.

Στην περιοχή που στεγάζεται σήμερα η **Νομική Βιβλιοθήκη** θα κατασκευαστούν νέες κυλιόμενες βιβλιοθήκες με μεγάλες δυνατότητες αποθήκευσης. Θα δημιουργηθεί επίσης ειδικός κλειστός χώρος για τη συλλογή των σπάνιων βιβλίων με τις απαιτούμενες ειδικές συνθήκες κλιματισμού-αερισμού και πυροπροστασίας.

Γενικά, προβλέπεται η πλήρης κατασκευή σύγχρονων ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων ώστε να εξυπηρετηθεί η καινούργια διάταξη χώρων και η σύνδεσή τους με τα κεντρικά δίκτυα της Τράπεζας.

Ο κλιματισμός, η θέρμανση και ο αερισμός σχεδιάστηκαν ώστε να εξασφαλίζουν τις σωστές συνθήκες άνεσης και τον απαιτούμενο αερισμό στους διαφόρους χώρους, ώστε να είναι άνετη η διαμονή του προσωπικού και των επισκεπτών στο κτίριο με οικονομία ενέργειας.

Ο φωτισμός που επιλέχθηκε αναδεικνύει τα ιδιαίτερα δομικά στοιχεία των χώρων, πετυχαίνοντας ταυτόχρονα τη βέλτιστη τεχνικοοικονομική και αισθητική λύση.

Επίσης, θα υπάρχει κινητό έπιπλο παρουσίασης νέων εκδόσεων με οθόνη, δίκτυο wi-fi, σύστημα RFID, σύστημα έλεγχου των εξωτερικών μεταλλικών περσίδων των μεγάλων υαλοστασίων και σύστημα ελέγχου φωτισμού.

Στον χώρο της Βιβλιοθήκης θα εφαρμοστεί η εγκεκριμένη μελέτη πυροπροστασίας με όλα τα προβλεπόμενα συστήματα ανίχνευσης και κατάσβεσης πυρκαγιάς, καθώς και σύστημα ανακοινώσεων.

Τέλος, θα υπάρχουν ανελκυστήρες υπηρεσίας, αναβατόρια φορτίων και ανελκυστήρας σκάλας για ΑΜΕΑ.